

Rotunda – „Lusthaus“ Květné zahrady

Letohrádek nazývaný Rotunda byl vystavěn mezi lety 1666–1668 podle projektu Giovanniho Pietra Tencally. Stavba byla pojata jako centrální, do všech stran otevřená architektura s ústředním sálem, ze který navazuje čtveřice umělých jeskyní (grott) a salonků (kamínkových místností). Od roku 1669 intenzivně probíhala také její vnitřní výzdoba, spočívající v bohaté sochařské, štukové a malířské složce.

Klenbu centrálního prostoru, rozdělenou do osmi polí, dekorovala skupina štukatérů pod vedením Quirica Castellioho. V segmentech štukových zrcadel je tu umístěno osm výjevů, vycházejících z jednotlivých epizod Ovidiových *Proměn*. Jejich autorem byl s velkou pravděpodobností Ital Giovanni Giacomo Tencalla (1644 – po 1690), malířská část výtvarné podoby rotundy nesena především v duchu oslavy života, životodárné vody a lásky, která život proměňuje a dává mu naději na vstup do křesťanského nebe. Ve čtyřech nikách pilířů jsou umístěny pískovcové sochy alegorií *Čtyř ročních dob*, vytvořené sochařem Michaellem Mandíkem (kolem 1640 – 1694).

Čtyři místnosti z osmi, obklopující střed Rotundy, byly pojaty jako umělé jeskyně. Každá má své jméno a originální výzdobu. Její součástí byla v každé jeskyni fontána a čtveřice soch Satyrů jejichž autorem byl opět Michael Mandík. Na počátku 20. století byly fontány zrušeny a na jejich místo byly osazeny nové sochy Satyrů.

Významná je i výzdoba tzv. Kamínkových místností. Jméno jim dala mozaika skládaná z různobarevných kamínků pokrývající jejich stěny. V současné době jsou tyto mozaiky restaurovány, protože vinou vzlinající vlhkosti došlo k jejich oddělení od stěn a hrozilo jejich zhroucení. Nejprve bylo nutné mozaiky po jednotlivých částech znovu pečlivě upevnit k podkladu. Nyní se provádí fixace a doplnění kamínků v mozaice. Jedná se o unikátní ale také zdoluhavý proces, který provádí tým restaurátorů vedený akademickým sochařem Mgr. Jindřichem Ploticou (1957). Práce jsou prováděny za finanční podpory Ministerstva kultury ČR z *Programu zachrany architektonického dědictví*.

Současný vzhled získala stavby na začátku 20. století. Šest z osmi dříve volných vstupů, bylo zazděno a pravidelný půdorys objektu porušila přístavba vstupního portiku. Rozšířením náplně Rotundy byla instalace Foucaultova kyvadla, zařízení k demonstraci zemské rotace, které bylo pořízeno z iniciativy kroměřížského gymnazijního profesora, fyzika a astronoma Františka Nábělka (1852–1915).

V průběhu roku 2011 jsou v Rotundě také prováděny odborné průzkumy s cílem získat nové informace o historii této unikátní raně barokní stavby. Průzkumy jsou spolufinancované z programu *Podpora pro památky UNESCO* Ministerstva kultury České republiky. Jejich náplní je především provedení podrobného zaměření Rotundy, stavebně historický průzkum stavebních konstrukcí objektu, dendrochronologický průzkum jeho dřevěných konstrukcí a rešerše dostupných archivních pramenů vážící se k objektu Rotundy. S výsledky výzkumů se budete moci seznámit v rámci komentovaných prohlídek zahrady.

Současný vzhled stavby po úpravách v 19. a 20. století

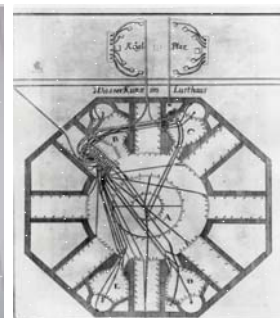
J. van den Nypoort, Zahradní pavilon v Květné zahradě, 1691

Únos Evropy na nástěnné malbě v kopuli centrálního sálu

Alegorie Zimy od sochaře M. Mandíka ze 17. let 17. století

J. van den Nypoort, Půdorys Rotundy s vodním strojem, 1691

Lasturová grotta. J. van den Nypoorta, 1691

Umělecká výzdoba tzv. Lasturové grotty, současný stav

Výzdoba stěn tzv. Kamínkových místností a ukázka jejich restaurování

Dřevěná konstrukce krovu Rotundy

Komentované prohlídky stavby s průvodcem